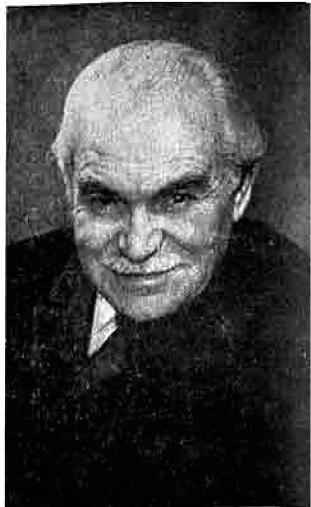

АЗЭРБАЙЧАН

1975

6

Микаýыл РЗАГУЛУЗАДЭ

Эзиз Микаýыл мүеллим, Азәрбайҹан совет әдебијатынын, хүсүсилә ушаг әдебијатынын йарапасында вә инишишафында сизин хидметиниз бөјүкдүр. Нәм нөзәри-тәнгиди мәгәләләриниизле, нәм бадин әсәрләриниизле, әдебијатынын наиллијётләринде, ушагларынын вә көңчләрин идеја-естетик тәрбијесинде көркемли рол ойнамышсыныз. Сизиз әсәрләriniz охуучуларын гәлбинде Ватанимиз, халтырымызнын тарихы вә мұасир гәрәммәнләрнина, йурдумузун көзәл тәбиетина, эл-эле вериб коммунизм гуран бутун совет адамларынын дәрін мәнәббәттән исисини даña да чошдурур, көнчын исеслин вәтәннөрвәрлек вә бейнәмилләлчилек руhyunda һәрbiжеләнмәссиң хидмет еди.

Сиз, орнижнал йарадычылыгla йанаши, классик вә мұасир рус әдебијатындан, гардаш совет халглары вә дүнja әдебијатындан нәм бадин иссрәрләрини, нәм да поетик әсәрләри көзәл тәрчумә едибизнис. Низами вә Пушкиндея, Нәјне вә Шиллердән, Европидан вә Аристофандан, Горки вә Шолоховдан, Белински вә Гоголидан, Туркенев вә Кертсенден, Андерсен вә Свифтдин, Тагор вә Рәшид Нуридән етдијиниз тәрчумаләр әдебијат хәзинәнисизнән зәнкинләпмасынә көмәк етмиштir. Дүнија поезијасының илхин чешимлөрнән, өлван мәнбәләриңнән олан «Иллиада»нын тәрчүмеси исәхалтырыз вә әдебијатынын гарышында унудулмаз хидметиниздир.

Сиз инди да кәңчилек индамы ила языбы йарадыр, әдеби кончлидән вәз мәсләннәтләриниза әсиркөмрү, мұасир әдебијатынын идеја-бадин инишишафына яхындан көмәк едирсизнiz.

Андан олмағынызын 70 иллиji мұнасиbetili. Сизә чансаглығы, узун өмүр вә јени йарадычылыг наиллијётләри арзу едирик.

Люз ил?!
Чоххур, йохса аз?
Ахы, инсан өмрүнү
кулләр, аллар илләрлә
елчөрек сајмаг олмас!

Бизим мудрия бабалар
бела демәйib әбес;
«Күп вар, мин илә дәјәр,
ил вар, бир күн дәјәмәз!».

Дәшчин յердә сүрүнен
гарга, йуз ил надир ки,
јапаса да йуз иллор,—
Шимшәкләрлә йарышан
тарталын бирчә күнү
ону йуз илден артыг
бүтүн омрүн дәјәр!..

Гаргатәк, корамалтәк
йуз ил йашамагданса,
тартал тәк бир күн Яаша!

Гарга-тартал бир йана...
Инсан һәјаты қәрек
йашы ола инсан;
нечо-нече сәннаткар,
нечо-нече гәрәман!—

Нор адамын бу дүнҗада
идан-чохдан изи галар.

Адам вар ки,
озу кетсе,
жашы-јаман сөзү галар.

Адам вар ки,
закам кедәр,
бу дүнҗада көзү галар.
Адам вар ки,
көрә-шәрә Јарамајан,—
Онүн ииси-төзү галар.

Деирләр ки, алмаздан
түмөтли шеј тапылмаз.
Ким дејәр ки, нардадыр
күл гијметли алмаз?

Ахтармајын шаһларын
шачларында сиз ону.
Зар хәзинәсендә дө
шаш биләмәсиз ону.
Ахтармајын эн бөјүк
Фир'онларын гәбрини,
штармајын эн гедим
Баражларын йерини.
Ахтармајын чајларын,
юлларын конарны,
шагларын тәзесини,
ерин алт гатларыны..
Ахтармајын биш јөрө,
күл гијметли алмаз

Достум ОСМАНА:
«Һәр кас йуз ил йашамаса,
кунаң онуң озундәдир,
кими дүшмән энилә,
кими из эчлилә,—
амма вахтес-заманыз
кетдисе да дүнҗадан,—
(Вармың неç «вакхты» кедән?)—
Нәлә дә йуз илләрә
Йашајаҹадар, ишан!

Йашамаг—Јаратмадыр;
торпага тохум экмәк,
корпу салмаг, ев тикимек,
дирилтмәк, йашатмадыр!
Бушларсыз, баш-бошуна,—
Йуз ил,—Ja чох, ja да аз,—
Йох ишән, вар корумак,
мовчуд олмаг—сүрумак
инсан өмрү сајылмаз!..

Инсан өмрү
эн узун омтурдур бу дүнҗада:
кечесе да мин-мин иллор,
Јох олса да дүнҗадан
Йуз-йуз, мин-мин иңсилләр,
Колизеј дагылса да,—
Дантеле йашајаҹадыр!
Гочаман Олимп бир күн
јөрло-јексан олса да,
Бөмөр һәмшино садгым.

АДАМ ВАР КИ...

Адам вар ки, адамларын нахышыдыр,
Адам вар ки, диндиրмасән

Жаҳышыдыр,
ЕЛ СӨЗҮ

Адам вар ки,
завал-көрмәз:
нейкал олар,
коми олар,
шәһәр олар,
иәгмә олар,
дастсан олар,—
озу галар!..

АЛМАЗ

бу йерләрда тапылмаз!..

Азад зәймет дијары
тарлада сәнәр-сәвәр
эмәк гәһроманлары
чан-башла ишләйләр,
Түнч үзүү, түнч биләкни
Иккى вәтән кәңчләри
бәрәкәтлә торпага
гатырлар алын төри.

Торпаг алын тәриндан
күч алыр, гүвәт алыр,
артыр онын гүрдүттү,
эн йүкән гијмет алыр...

Торпага бирча дамчы
алын төри дамласа,
донор бу гара торпаг
эн гијметли алмаза.